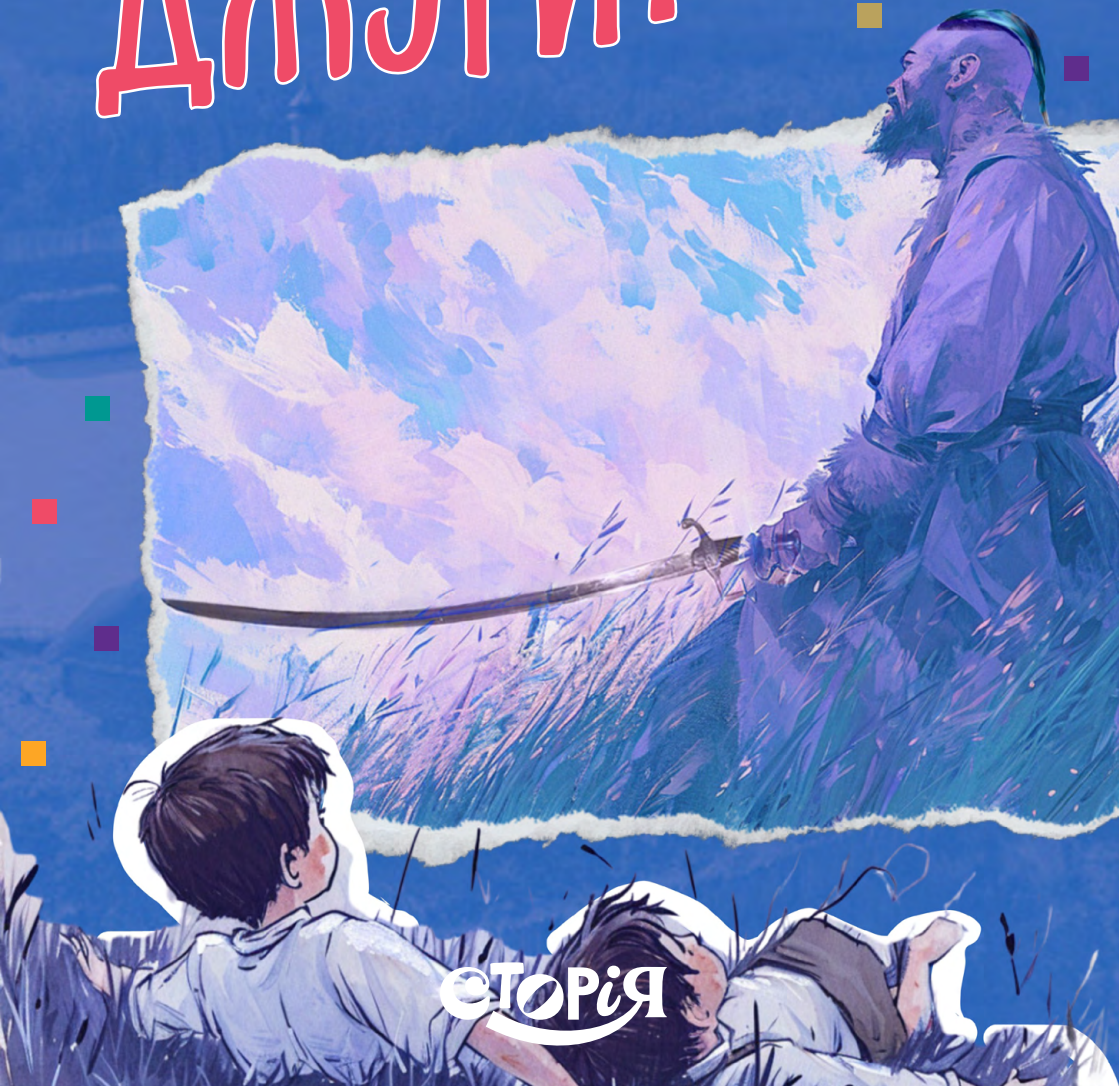

ХТО ТАКІ ДЖУРИ?

8+

СТОРІЯ

www.storiya.info

Хто такі джури?

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Авторка **Тетяна Небесна**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики

«Читай і мову вивчай!» **Юлія Гарюнова**

Верстка та ілюстрації **Анастасія Бишовець**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Ілюстрації штучний інтелект, yakaboo.ua, zr.vgorode.ua,
igotoworld.com, news.zr.ua

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на вебсайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти), належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2024 «Сторія».

**Women's Peace &
Humanitarian Fund**

A United Nations & Civil Society Partnership

**ПРОСТІР
ЗНАНЬ**

Михайлик ніяк не міг відірватися від нової книжки, яку сьогодні взяв у бібліотеці. Коли настав час вкладатися, він насилу змусив себе розпрощатися із Саньком, Грициком та їхнім новим приятелем, загадковим козаком Швайкою. Але ж і козаки хоч вряди-годи мусять спати. Тож Михайлик зручніше вмовстився на подушці й поринув у сон...

...Раптом хлопчик відчув запах диму від багаття й смачної юшки, почув стихшене гудіння багатьох чоловічих голосів. Розплющив очі й побачив над собою безкрає зоряне небо. А поряд... Ну й дива! Поряд сидів хлопчик, трохи старший від нього, і приязно всміхався.

— Де це я? — спитав Михайлик пошепки.

— Та де ж, як не на Січі! А звідки ти тут узявся? — так само пошепки відповів хлопчина.

— Не знаю... То це справжня Запорозька Січ?

— Авжеж, справжня. Тільки зветься вона Томаківська, бо облаштована на острові Томаківка. А раніше була ще Хортицька січ, на острові Хортиця, і Базавлуцька, й Микитинська... І всі ці січі — запорозькі, бо їх завжди влаштовують за Дніпровими порогами.

Реконструкція Запорозької Січі на острові Хортиця

Реконструкція "чайки" у Музеї судноплавства
на острові Хортиця

— За порогами? А що воно таке, ті пороги? —
не зрозумів Михайлик.

— Пороги — це такі місця посеред річки,
де з води виступають кам'яні скелі. Течія там
страшна, на кораблі не пропливеш. Хіба
на "чайках", але це тільки козакам
до снаги. От і виходить, що
пороги надійно захищають
Січ від ворожих нападів
з боку Дніпра.
Тямиш?

— Еге ж. А ти хто? Може, козак?

— Ще ні. Я — Дем'ян, молодший джура козака Підкови.

— О! — зрадів Михайлик, почувши знайоме слово. — Саме хотів спитати: джура — це військо-
ве звання таке?

— Можна й так сказати. Джура — учень і помічник козака. Він доглядає коня та зброю свого названого батька-запорожця, ходить разом із ним у походи. І тим часом опановує козацьку науку. Я вже рік у джурах. Іще кілька років повчуся — і приймуть мене до куреня.

— А зараз ти що, надворі спиш? І взимку?!

— Ну ти й придумав! — засміявся Дем'ян. — Звісно ж, ні. У курені сплю. Але куренем ми називаємо і будівлю, у якій ночуємо, і окремих... як би то пояснити...

— ...бойовий підрозділ? — підказав Лесик.

Реконструкція куреня на острові Хортиця

— Точно! Бачу, ти на цьому розумієшся. На чолі куреня стоїть курінний отаман. Його обирають щороку на козацькій сходці, або раді. У нас взагалі всі важливі питання так вирішують. У куренях збирають курінні ради. А якщо йдеться про щось дуже серйозне, як, наприклад, вибори кошового отамана чи козацької старшини, тоді всіх-всіх козаків скликають на січову раду.

— І тебе?

— Ні, — сміється Дем'ян. — Джури права голосу не мають. А от решта козаків — усі рівні, й за яке рішення більшість проголосує, таке рада і прийме. І всі будуть його виконувати. Навіть ті, хто голосував проти. Бо рішення ради — то закон. Тому козаки-запорожці й непереможні, що живуть у злагоді та поважають спільні правила.

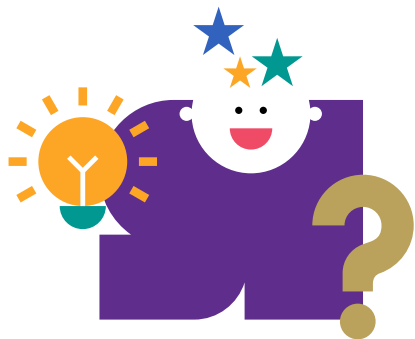
— Цікаво, а як...

Михайлик саме намірився розпитати нового знайомого про правила, за якими живуть запорожці, але тут...

— Гей, козаче, підйом! — бадьоро скомандував тато, зайшовши до кімнати. — На зарядку кроком руш!

— Слухаюсь, пане кошовий отамане! — і хлопчик хитро усміхнувся, побачивши здивоване татове обличчя. ●◆■◀▶

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

Чому хлопців на Січі не приймали одразу в козаки, а спершу брали в джури?

Чому Січ називають Запорозькою?

Як козаки на Січі приймали рішення?
Де сьогодні діє такий принцип?

Що почитати?

Серія книг Володимира Рутківського
“Джури”.

ДЖУРИ

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Що таке юшка?

Читаючи текст, ти дізнався/дізналася, що серед козацьких страв була така собі юшка. Цікаво, що воно таке?

За тлумачним словником української мови, **юшка** — це м'ясний, картопляний або рибний суп. Сьогодні так найчастіше називають бульйон, зварений із риби.

Існує в українській мові й вислів **набиратися юшки**. Він означає “переймати від когось досвід”.

Наприклад:

Спершу джура має юшки набратися, а тоді вже й сам у козаки може йти.

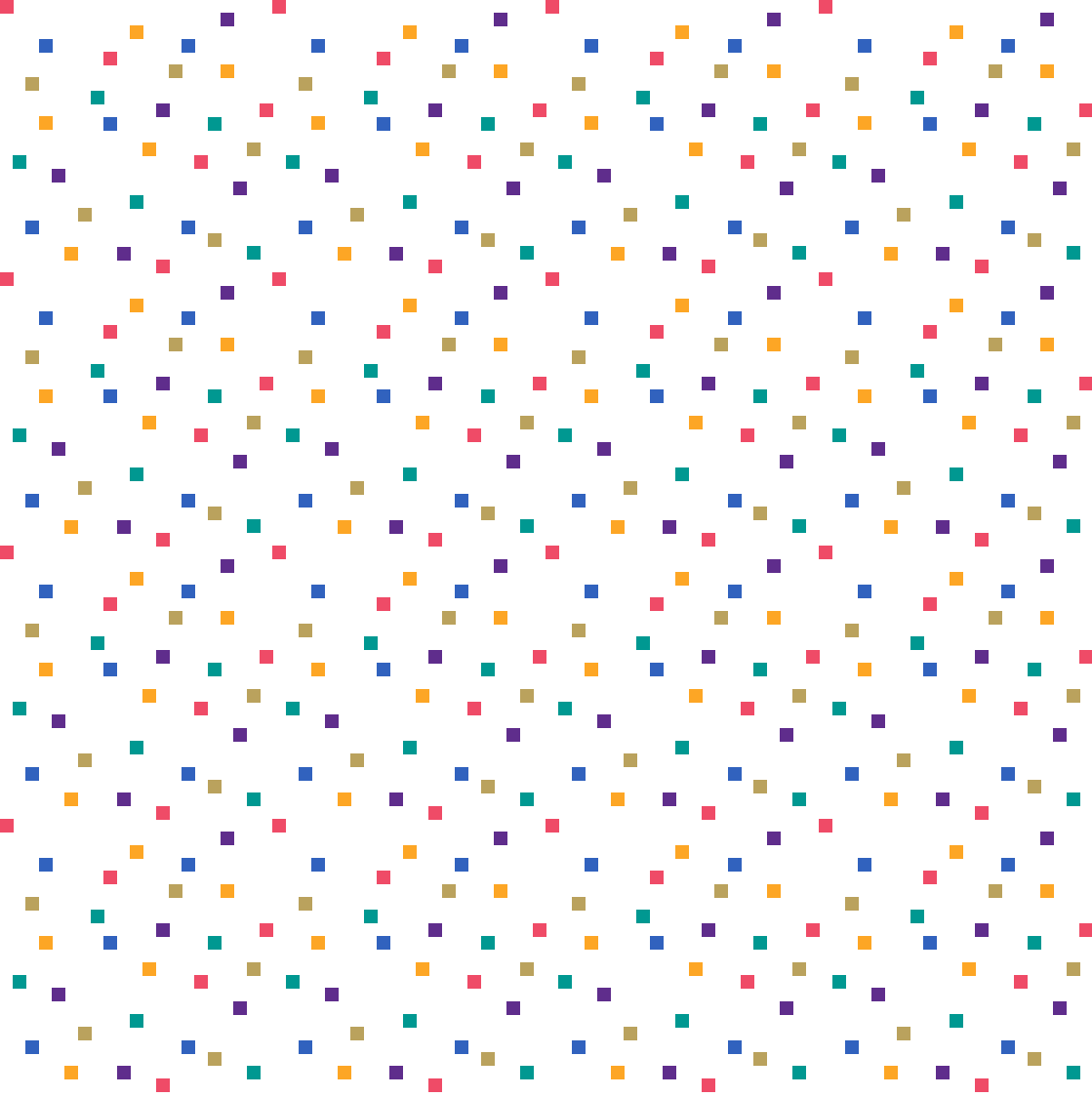
Спробуй **скласти** власні речення зі словом **юшка** й висловом **набиратися юшки**.

A series of horizontal dotted lines for writing, contained within a light gray rounded rectangular frame.

Як гадаєш, вдалося тобі трохи юшки набратися і своє мовлення збагатити?

www.storiya.info

© 2024 «Стоiя»